

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	ОТП като наука. Възникване и развитие. Обща характеристика. Предмет и система.
2	ОТП в системата на юридическите науки. ОТП в системата на социалните науки.
3	Понятие за правото. Теории.
4	Определение на правото.
5	Право и държава. Право и морал. Право и принуда.
6	Понятие за правна система. Теории.
7	Видове правни системи. Граници на правната система.
8	Формиране и действие на националните правни системи Романо-германска правна система.
9	Правна система на общото право.
10	Система на международното публично право.
11	Правната система на Европейския съюз
12	Религиозни и обичайни правни системи.
13	Отношения между правните системи. "Инфра-право."
14	Обективно и субективно право. Частно и публично право. Материално и процесуално право.
15	Структура на правната система. Подсистема на правните норми. Правен отрасъл и правен институт.
16	Подсистема на юрисдикциите. Понятие за съдилища и видове съдилища. Други юрисдикции.
17	Източник на правото. Понятие. Видове.
18	Конституцията като източник на правото.
19	Тълкувателните решения на Конституционния съд.
20	Законите като основен източник на правото. Видове закони.
21	Нормативните актове на Министерския съвет и министрите. Предмет. Видове.
22	Международните договори като източници на правото.
23	Източници на правото на Европейския съюз.
24	„Негативни“ съдебни източници. Контрол за конституционност на законите и за законосъобразност на нормативните актове на МС и министрите.
25	„Позитивни“ съдебни източници. Съдебна практика, тълкувателни решения и постановления на ВКС и ВАС. Съдебен прецедент.
26	Недържавни източници на правото. Правният обичай.
27	Масовите договори, нормативните съглашения и вътрешните регламенти на корпоративните сдружения като източници на правото. Правната доктрина.
28	Понятие за правна норма. Юридическа сила и юридическо действие на правните норми.
29	Теории за правните норми. Социални норми и правни норми. Видове социални норми.

30	Обичайни норми. Религиозни норми.
31	Морални норми. Право и справедливост. Теории за връзката между морала и правото
32	Структура на правната норма. Нормативна връзка.
33	Основни видове правни норми.
34	Правни принципи. Понятие. Теории.
35	Видове правни принципи.
36	Юридически факти. Понятие. Теории.
37	Видове юридически факти според волевото съдържание. Юридически събития и юридически действия.
38	Видове юридически факти според съответствието с правните норми. Неправомерни юридически действия.
39	Правомерни юридически действия. Юридически актове - понятие и видове. Индивидуални юридически актове.
40	Други видове юридически факти.
41	Особени случаи на юридически факти.
42	Фактически състав. Понятие и видове.
43	Правни презумпции и фикции.
44	Понятие за субективно право. Теории.
45	Форми на субективното право.
46	Юридическо задължение. Форми. Връзка между субективното право и юридическото задължение.
47	Видове субективни права.
48	Защита на субективното право.
49	Правно отношение. Понятие. Теории.
50	Структура на правното отношение.
51	Видове правни отношения.
52	Понятие за субект на правото. Теории.
53	Правосубектност – понятие и форми Видове субекти.
54	Физическо лице. Понятие. Правосубектност на физическото лице.
55	Правна индивидуализация на физическото лице. Видове ФЛ.
56	Юридическо лице. Теории. Понятие за юридическо лице. Правосубектност на юридическото лице.
57	Правна индивидуализация на юридическото лице. Видове юридически лица.
58	Държавата като субект на правото. Теории.
59	Правосубектност на държавата. Форми.
60	Международните организации като субекти на правото – понятие, правосубектност, видове.
61	Представителство. Понятие. Видове.
62	Реализация на правото. Оповестяване и знание на правото. Форми на „материално“ съществуване на правото – законодателство и съдебна практика.
63	Систематизация на законодателството. Понятие. Форми – инкорпорация и кодификация. Систематизация на съдебната практика. Правно-информационни системи.

64	Понятие за прилагане на правото. Легитимност и процедурен характер. Логическо естество на прилагането на правото. Юридически силогизъм.
65	Юридическо обосноваване. Теории. Истинност на юридическите съждения.
66	Доказване на фактите в съдебния спор.
67	Доказване на приложимите правни норми в съдебния спор. Недостатъци в приложимото право и задължение за правораздаване.
68	Празноти в правото – понятие и видове.
69	Analogia legis – понятие и процедура.
70	Analogia juris - понятие и процедура.
71	Неясноти в правото. Понятие и процедура на тълкуването.
72	Начини за тълкуване - понятие. Видове.
73	Езиков начин за тълкуване.
74	Логически и системен начини за тълкуване.
75	Исторически и функционален начини за тълкуване.
76	Възникване на теорията на естественото право. Общи характеристики.
77	Основни направления и етапи в развитието на теорията на естественото право (теологично, рационално, теорията за вродените права на човека). Учението на Ц. Торбов.
78	Съвременната естественоправна теория.
79	Възникване на правния позитивизъм. Позитивизмът като научен метод и философски подход. Общи характеристики на правния позитивизъм.
80	Основни направления и етапи в развитието на правния позитивизъм. Ранен (етатистки) позитивизъм. Учението на В. Ганев. Нормативизъм.
81	Съвременен правен позитивизъм.
82	Други съвременни правни теории (икономически, социологически)

Библиография

Основна:

Ташев Р.,

Обща теория на правото. Основни правни понятия (четвърто преработено и допълнено издание), С., 2010 г.

Колев Т.,

Теория на правораздавателната дейност (т.1-4), С., 2010

Допълнителна:

Бойчев Г.,

Юридическа отговорност, С., 1995 г.

Вълчев Д.,

Валидност и легитимност в правото, С., 2012 г.

Ганев В.,

Обща теория на правото (Юридически факти и Субекти на правото)

Дачев Л.,

Юридически дискурс, С., 2004 г.

Дуоркин Р.,

Да се отнасяме към правата сериозно, С., 2003 г.

Кели Дж.,

Кратка история на западната теория на правото, С., 1998.
Колев Т.,
Теория на правотворческата дейност, С., 2006 г.
Милкова Д.,
Юридическа техника, С., 2002 г.
Неновски Н.,
Конституцията: актуални въпроси на теорията и практиката, С., 2002 г.
Раз Дж.,
Понятието за правна система, С., 2005 г.
Стоилов Я.,
Държавната власт, С., 2001.
Ташев Р.,
Теория за правната система, С., 2006 г.
Торбов Ц.,
Обща теория на правото, С., 2002 г.
Тропер М.,
За една юридическа теория на държавата, С., 1998 г.
Хабермас Ю.,
Философия на езика и социалната теория, С., 1999 г.
Хайек Фр.,
Право, законодателство и свобода, т. I - III, С., 1996 г.

Дата: 08.05.2013

Съставил:
(проф. д-р Р. Ташев)